

LIETUVOS RESPUBLIKOS  
ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA  
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

## **BUITINIŲ ŠVAROS PASLAUGŲ TECHNOLOGO RENGIMO STANDARTAS**

Profesinio išsilavinimo lygis – penktasis

Vilnius, 2008



Parengta Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos lėšomis,  
įgyvendinant projektą Nr. BPD2004-ESF-2.4.0-01-04/0156  
„Nacionalinės profesinio rengimo standartų sistemos plėtra“

## PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo  
ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės  
apsaugos ir darbo ministro 2007 m. spalio 8 d.  
įsakymu Nr. ISAK-1970/A1-279

# BUITINIŲ ŠVAROS PASLAUGŲ TECHNOLOGO RENGIMO STANDARTAS

## I. PROFESINIO RENGIMO STANDARTO REKVIZITAI

1. Profesinio išsilavinimo lygis – penktasis.
2. Valstybinis kodas – S581401.
3. Suteikiama kvalifikacija – technologas.
4. Bazinis išsilavinimas – vidurinis.

## II. PROFESINIO RENGIMO STANDARTO TURINYS

5. Trumpas profesinės veiklos aprašymas:

5.1. Buitinių švaros paslaugų technologo rengimo standartas (toliau – Standartas) yra parengtas atsižvelgus į darbdavių pageidavimus ir šiuolaikiniam technologui keliamus reikalavimus, darbo rinkos pokyčius ir Standarto rengimo darbo grupės atliktus kvalifikacijos tyrimų rezultatus.

5.2. Standartas yra pagrindas aukštųjų neuniversitetinių studijų programai rengti.

5.3. Asmuo, sėkmingai baigęs Standarto reglamentuojamą buitinių švaros paslaugų technologo studijų programą, įgyja profesinių kompetencijų savarankiškai atlikti asmeninės atsakomybės reikalaujantį darbą šiose veiklos srityse: buitinių švaros paslaugų projektavimas; buitinių švaros paslaugų technologinių procesų organizavimas; buitinių švaros paslaugų kokybės kontrolė; buitinių švaros paslaugų įmonės (padalinio) veiklos organizavimas.

5.4. Aukštąjį neuniversitetinį išsilavinimą ir buitinių švaros paslaugų technologo kvalifikaciją įgijęs specialistas galės dirbti technologu buitines švaros paslaugas (cheminio valymo, skalbimo, patalpų valymo ir kt.) teikiančiose įmonėse, taip pat galės dirbti paslaugų kokybę vertinančiose įstaigose, švaros paslaugų technologinius procesus diegiančiose, įrangą ir medžiagas tiekiančiose įmonėse.

5.5. Buitinių švaros paslaugų technologas gebės planuoti buitines švaros paslaugas, projektuoti jų technologinius procesus, organizuoti ir kontroliuoti technologinių procesų vykdymą, vertinti paslaugos kokybę, organizuoti paslaugų įmonės (padalinio) veiklą.

5.6. Buitinių švaros paslaugų technologas išmano valomų gaminių medžiagas (tekstilė, oda, kailiai ir kt.), jų asortimentą, sandarą, savybių kitimus įvairių aplinkos ir technologinių procesų sąlygomis. Žino cheminių medžiagų savybes, jų suderinamumą ir naudojimo galimybes, nustato optimalias medžiagų sąnaudas ir technologinius parametrus, moka įvertinti jų poveikį valomiems gaminiams. Išmano technologinių įrenginių veikimo principus ir darbo galimybes, vykstančius technologinius procesus. Atsako už darbų ir sveikatos saugos reikalavimų laikymąsi vykstant technologiniams procesams, atliekų surinkimo ir nukenksminimo organizavimą. Geba valdyti ir kontroliuoti technologinių procesų vykdymą, rengti ir naudoti techninę technologinę dokumentaciją, planuoti ir vertinti įmonės patalpų, įrangos išdėstymą pagal reikalavimus, parinkti technologinę įrangą pagal technologinių operacijų srautą, numatyti materialiujų ir žmogiškųjų išteklių poreikį, apskaičiuoti paslaugos sąnaudas.

5.7. Technologas gali skirstyti darbus ir mokyti įmonės (padalinio) darbuotojus, konsultuoti įsisavinant naujas medžiagas, įrangą ir technologiją. Atsako už paslaugos kokybę, žino įvairius kokybės nustatymo metodus, moka įvertinti medžiagų, technologinių procesų ir paslaugos kokybę, jos atitiktį kokybę reglamentuojančių dokumentų reikalavimams, spręsti iškilusias paslaugų kokybės problemas.

5.8. Technologas nuolat domisi švaros paslaugų technologinėmis naujovėmis, inicijuoja naujovių taikymą technologiniuose procesuose. Teikia vartotojams kompetentingą informaciją ir konsultacijas gaminių priežiūros, įvairios sudėties medžiagų naudojimo klausimais.

5.9. Taip pat technologas galės pats kurti buitinių švaros paslaugų verslo įmonę. Įgijęs vadybos, ekonomikos, teisės žinių pagrindus, mokės tas žinias taikyti savo versle.

5.10. Sėkmingą technologo veiklą lems technologinės žinios ir praktiniai įgūdžiai, nuolatinis profesinis tobulėjimas. Buitinių švaros paslaugų technologo profesijai reikalingos svarbiausios asmeninės savybės: atsakingumas, sąžiningumas, pasitikėjimas savimi, savarankiškumas, iniciatyvumas.

6. Buitinių švaros paslaugų technologo tikslas – planuoti, organizuoti, kontroliuoti buitinių švaros paslaugų technologinius procesus.

7. Buitinių švaros paslaugų technologo veiklos sritys, kompetencijos pateikiamos Standarto 1 priede.

8. Buitinių švaros paslaugų technologo kompetencijų ribos, studijų tikslai, kompetencijų vertinimas pateikiami Standarto 2 priede.

9. Sėkmingam buitinių švaros paslaugų technologo darbui reikalingi šie bendrieji gebėjimai:

- 9.1. gebėjimas savarankiškai spręsti problemas;
- 9.2. lankstus, kūrybiškas, sisteminis mąstymas;
- 9.3. bendravimas ir bendradarbiavimas dirbant komandoje;
- 9.4. novatoriškumas ir iniciatyvumas;
- 9.5. informacinių technologijų naudojimas;
- 9.6. bendravimas valstybine kalba ir užsienio kalba;
- 9.7. asmeninis profesinis tobulėjimas.

10. Baigiamasis kvalifikacijos vertinimas:

10.1. Buitinių švaros paslaugų technologo kvalifikacija suteikiama studentui, baigusiam visą studijų programą, įgijusiam Standarte apibrėžtas kompetencijas ir gavusiam teigiamą baigiamąjį kvalifikacijos įvertinimą.

10.2. Vadovaujantis Standarte įvardytais kompetencijų vertinimo kriterijais tikrinamos ir įvertinamos:

10.2.1. studijų procese – visos Standarte apibrėžtos kompetencijos;

10.2.2. baigiamojo kvalifikacijos vertinimo metu – pasirinktos kompetencijos.

10.3. Baigiamojo kvalifikacijos vertinimo organizavimą ir vykdymą, dokumentų išdavimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija.

---

**BUITINIŲ ŠVAROS PASLAUGŲ TECHNOLOGO VEIKLOS SRITYS IR  
KOMPETENCIJOS**

<b>Veiklos sritys</b>	<b>Kompetencijos</b>
1. Buitinių švaros paslaugų projektavimas	1.1. Analizuoti vartotojų poreikius, lūkesčius, galimybes 1.2. Kaupti ir sisteminti švaros paslaugų naujoves ir informuoti vartotoją 1.3. Sudaryti technologiniam procesui techninę-technologinę dokumentaciją 1.4. Projektuoti technologinius procesus
2. Buitinių švaros paslaugų technologinių procesų organizavimas	2.1. Valdyti ir vertinti buitinių švaros paslaugų technologinius procesus 2.2. Užtikrinti darbų ir aplinkosaugos bei sanitarinės higienos reikalavimų laikymąsi vykstant technologiniams procesams 2.3. Nuosekliai vykdyti technologines operacijas 2.4. Konsultuoti ir mokyti darbuotojus įsisavinti medžiagas, įrangą, technologijas
3. Buitinių švaros paslaugų kokybės kontrolė	3.1. Vertinti medžiagų, technologinių procesų ir paslaugos atlikimo kokybę 3.2. Spręsti vartotojus netenkinančių paslaugų kokybės problemas 3.3. Planuoti paslaugų kokybės tobulinimą
4. Buitinių švaros paslaugų įmonės (padalinio) veiklos organizavimas	4.1. Analizuoti ir vertinti verslo aplinką ir galimybes 4.2. Kurti buitinių švaros paslaugų įmonę (padalinį) ir organizuoti jos veiklą

Buitinių švaros paslaugų technologo rengimo standarto  
2 priedas

**BUITINIŲ ŠVAROS PASLAUGŲ TECHNOLOGO KOMPETENCIJŲ RIBOS, STUDIJŲ TIKSLAI IR KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS**

Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Studijų tikslai	Kompetencijų vertinimas	
	kompetencijos	kompetencijų ribos			
1. Buitinių švaros paslaugų projektavimas	1.1. Analizuoti vartotojų poreikius, lūkesčius, galimybes	Situacijų analizės tyrimo būdai. Aplinkos vertinimas. Gaminių rūšys, jų klasifikacija, sandara, asortimentas, paskirtis, priežiūra. Cheminės medžiagos: jų rūšys, poveikis gaminiams ir aplinkai. Gaminių būklės vertinimas ir priežiūros būdai.	1.1.1. Analizuoti vartotojų poreikių ir galimybių ryšį pagal socialinę, kultūrinę, ekonominę aplinką	Atliktas vartotojų poreikių ir lūkesčių tyrimas atsižvelgiant į socialinę, kultūrinę ir ekonominę aplinką. Pasiūlytas racionaliausias paslaugos teikimo / gaminio priežiūros / medžiagų naudojimo būdas, įvertinant gaminio būklę, vartotojo lūkesčius ir technologines galimybes.	
			1.1.2. Nustatyti ryšį tarp vartotojo užsakymo ir teikiamos paslaugos atlikimo galimybių		
			1.1.3. Teikti vartotojams informaciją paslaugų teikimo, gaminių priežiūros, įvairios sudėties medžiagų naudojimo klausimais		
	1.2. Kaupti ir sisteminti švaros paslaugų naujoves ir informuoti vartotoją	Informacinės technologijos (duomenų bazės kaupimas ir tvarkymas). Vartotojų informavimas (reklama, sklaida).	1.2.1. Kaupti informaciją ir vertinti buitinių švaros paslaugų naujoves		Sukaupta, išanalizuota ir pateikta informacija apie buitines švaros paslaugas ir jų naujoves gimtąja ir užsienio kalba. Įvertintos naujovių taikymo galimybės įmonėje. Išanalizuoti ir
			1.2.2. Analizuoti vartotojų informavimo apie buitines švaros paslaugų naujoves estetinius, kultūrinius ir informacinius aspektus		
			1.2.3. Formuoti vartotojo nuostatą švaros paslaugų būtinybei		

				pasiūlyti vartotojų informavimo, nuostatų formavimo variantai.
1.3. Sudaryti technologiniam procesui techninę - technologinę dokumentaciją	Įmonių standartai. Technologinių procesų schemas ir programų aprašai. Darbuotojų saugos ir sveikatos dokumentacija.	1.3.1. Analizuoti buitinių paslaugų įmonėse naudojamus standartus ir kitą techninę technologinę dokumentaciją	1.3.2. Sudaryti paslaugos technologinių procesų programų aprašus	Išanalizuota įmonėse naudojamų standartų, techninės technologinės dokumentacijos struktūra ir taikymas. Sudaryti paslaugos technologinių procesų programų aprašai konkrečioms gaminių grupėms.
1.4. Projektuoti technologinius procesus	Technologinių procesų schemas. Ištekliai: žmogiškieji, materialieji (patalpos, įranga, darbo priemonės, cheminės medžiagos). Technologiniai skaičiavimai. Darbo aplinka. Darbo vietos. Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai.	1.4.1. Sudaryti technologinių procesų schemas	1.4.2. Planuoti technologinės įrangos išdėstymą gamybinėse patalpose pagal darbo vietų įrengimo reikalavimus	Parengtos paslaugų technologinių procesų schemas konkrečioms gaminių grupėms. Suprojektuotos gamybinės patalpos ir technologinės įrangos išdėstymas pagal darbų saugos, higieninius, ergonominius ir estetinius reikalavimus. Racionaliai atrinkti materialieji ir žmogiškieji ištekliai, apskaičiuotas jų poreikis pagal įmonės
		1.4.3. Nustatyti žmogiškųjų ir materialiujų išteklių poreikį		

2. Buitinių švaros paslaugų technologinių procesų organizavimas	2.1. Valdyti ir vertinti buitinių švaros paslaugų technologinius procesus	<p>Buitinių švaros paslaugų rūšys. Technologinės operacijos. Technologiniai procesai (organizacinė struktūra, technologinių parametrų reguliavimas). Darbuotojų pareiginės funkcijos. Cheminės medžiagos (klasifikacija, sandara, savybės, panaudojimas). Cheminių medžiagų receptūros (komponentų suderinamumas, poveikis). Tirpalų paruošimas, sąnaudų normos. Gaminių medžiagos (klasifikacija, sandara, savybės, jų kitimai). Technologiniai ir pagalbinių įrenginiai (klasifikacija, konstrukcinės ypatybės, veikimo principai, naudojimas). Techninės įrenginių charakteristikos. Saugaus darbo reikalavimai.</p>	<p>2.1.1. Analizuoti buitinių švaros paslaugų įmonių technologinių procesų tipus 2.1.2. Nagrinėti nepertraukiamo technologinio proceso ypatumus 2.1.3. Analizuoti technologinių ir pagalbinių įrenginių darbo galimybes 2.1.4. Nustatyti naudojamų medžiagų ir technologinių operacijų dermę ir galimus rizikos veiksnius</p>	<p>gamybinį pajėgumą. Palyginti ir parinkti įvairių buitinių paslaugų technologinių procesų tipai, jų organizacinė struktūra. Įvertinti konkrečių gaminių grupių technologinių procesų ypatumai (technologinių procesų seka ir kaita, atskirų technologinių operacijų eiga, organizaciniai aspektai, įvairių gaminių apdorojimo technologinis savitumas ir sąlygos). Išnagrinėtos technologinių ir pagalbinių įrenginių darbo galybės. Įvertinti cheminių medžiagų derinimo receptūrose ir technologiniuose procesuose variantai. Nustatyti galimi technologiniai rizikos veiksniai.</p>
	2.2. Užtikrinti darbų ir	Cheminių medžiagų	2.2.1. Nustatyti darbų saugos ir	Atskirti ir įvertinti



	aplinkosaugos bei sanitarinės higienos reikalavimų laikymąsi vykstant technologiniams procesams	laikymo ir saugaus darbo sąlygos. Darbo aplinka. Darbuotojų saugos ir sveikatos dokumentacija. Atliekų tvarkymo nuostatos.	aplinkosaugos pažeidimus technologiniuose procesuose 2.2.2. Organizuoti cheminių medžiagų atliekų surinkimą ir jų utilizavimą 2.2.3. Analizuoti sanitarinės higienos reikalavimų vykdymą švaros paslaugų įmonėje	darbų saugos ir aplinkosaugos pažeidimai technologinių procesų pavyzdžiuose. Suplanuota atliekų surinkimo ir utilizavimo tvarka, sanitarinės higienos, darbų saugos reikalavimų vykdymo organizavimo tvarka įmonėje.
	2.3. Nuosekliai vykdyti technologines operacijas	Švaros paslaugų rūšys. Technologinių procesų operacijos, jų seka. Saugaus darbo reikalavimai. Darbo jėgos paskirstymas.	2.3.1. Planuoti ir vykdyti technologinių operacijų seką ir kaitą 2.3.2. Taikyti komandinio darbo principą organizuojant nuoseklius technologinius procesus	Suplanuota įvairių švaros paslaugų rūšių, gaminių grupių operacijų vykdymo sistema, numatytos kaitos galimybės. Pademonstruotas paslaugos technologinių operacijų atlikimas.
	2.4. Konsultuoti ir mokyti darbuotojus įsisavinti medžiagas, įrangą, technologijas	Suaugusiųjų mokymo organizavimo principai. Didaktinės dalykinės medžiagos pateikčių rengimas. Darbuotojų mokymo organizavimas ir jo tobulinimas.	2.4.1. Sudaryti darbuotojų mokymo programos projektą 2.4.2. Rengti dalykinės mokymo medžiagos didaktines pateiktis 2.4.3. Taikyti darbuotojų mokymo ir mokymosi metodikas	Imituotas darbuotojų mokymas pagal parengtą programą panaudojant didaktinę dalykinę medžiagą
3. Buitinių švaros	3.1. Vertinti medžiagų,	Cheminių medžiagų	3.1.1. Nagrinėti technologinių procesų	Argumentuotai

paslaugų kokybės kontrolė	technologinių procesų ir paslaugos atlikimo kokybę	duomenų saugos lapai. Tyrimų metodai (kokybiniai ir kiekybiniai). Standartai (įmonės, paslaugų, gaminių, technologinių procesų, bandymų būdų). Norminiai aktai, reglamentuojantys paslaugų kokybę.	ir juos reglamentuojančių dokumentų dermę	parinkti kokybę reglamentuojantys dokumentai ir įvertinta technologinių procesų atitiktis jų reikalavimams. Patikrinta medžiagų kokybę naudojant kokybinius ir kiekybinius tyrimo būdus. Įvertinta paslaugų kokybę pagal atitinkamus vertinimo kriterijus.
			3.1.2. Nustatyti ryšį tarp naudojamų medžiagų ir paslaugos kokybės	
			3.1.3. Taikyti medžiagų, technologinių procesų, paslaugų kokybės nustatymo ir užtikrinimo metodikas	
3.2. Spręsti vartotojus netenkinančių paslaugų kokybės problemas		Teisės aktai ir norminiai dokumentai, reglamentuojantys paslaugų teikimą. Vartotojo teisės ir įmonės teisės bei pareigos.	3.1.4. Vertinti suteiktų paslaugų kokybę pagal atitinkamus vertinimo kriterijus	Pasiūlyti paslaugos kokybės problemų sprendimo variantai (atvejo analizė) laikantis profesinės etikos ir bendravimo kultūros reikalavimų
			3.2.1. Konstruktyviai spręsti įmonės teikiamų paslaugų kokybės konfliktines situacijas	
3.3. Planuoti paslaugų kokybės tobulinimą		Švaros paslaugų asortimentas. Cheminės medžiagos. Technologinė įranga. Švaros paslaugų technologijos.	3.2.2. Laikytis profesinės etikos ir bendravimo kultūros reikalavimų	Argumentuotai pasiūlyti įmonės modernizavimo variantai ir paslaugų kaitos galimybes
			3.3.1. Analizuoti buitinių švaros įmonių paslaugų kaitą ir modernizavimo tendencijas	
4. Buitinių švaros paslaugų įmonės (padalinio) veiklos organizavimas	4.1. Analizuoti ir vertinti verslo aplinką ir galimybes	Išorinė aplinka (socialinė, kultūrinė, ekonominė, teisinė). Vidaus aplinka. Informacijos rinkimas	3.3.2. Planuoti įmonės modernizavimo ir paslaugų kaitos galimybes	Apibūdinta ekonominė sistema ir jos reguliavimo dėsniai. Įvertinta verslo aplinka.
			4.1.1. Nagrinėti ekonominę sistemą, jos reguliavimo dėsnius ir vertinti verslo aplinką.	
			4.1.2. Išmanyti rinkodaros sistemą ir rinkos tyrimų organizavimą	

		(pasiūla, paklausa, konkurencija). Rinkos tyrimo būdai.	4.1.3. Taikyti norminius dokumentus, reglamentuojančius pasirinktą verslą 4.1.4. Vertinti paslaugų paklausos ir įmonės gamybos išteklių dermę	Apibūdinta rinkodaros sistema ir rinkos tyrimų organizavimas. Prognozuotos verslo galimybės konkrečiomis sąlygomis.
4.2. Kurti buitinių švaros paslaugų įmonę (padalinį) ir organizuoti jos veiklą	Įmonių rūšys (individualiosios, ūkinės bendrijos, akcinės bendrovės). Ištekliai (materialieji, žmogiškieji, finansiniai). Įmonės veiklos ekonominiai rodikliai (paslaugos sąnaudos, paslaugos pajamos, įmonės pelnas). Verslo planas.		4.2.1. Nagrinėti teisės aktus, reglamentuojančius įmonės (padalinio) kūrimą ir veiklos organizavimą 4.2.2. Planuoti buitinių švaros paslaugų įmonės (padalinio) paslaugų apimtį ir išteklius 4.2.3. Taikyti personalo vadybos metodus ir principus 4.2.4. Nagrinėti bendruosius įmonės buhalterinės apskaitos ir finansinės atskaitomybės principus 4.2.5. Analizuoti ir vertinti finansinę ir ūkinę įmonės (padalinio) veiklą	Parengtas ir argumentuotai pristatytas buitinių švaros paslaugų įmonės (padalinio) verslo plano projektas. Įvertinta finansinė ir ūkinė paslaugų įmonės veikla.